

PAS-1601300101051100 Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) (WEF - 2016) Examination

October / November - 2018

Geography : Paper - 13

(Human Geography) (New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરિજયાત છે.
(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.

૧ માનવ ભૂગોળનું અર્થ અને કાર્યક્ષેત્ર વિગતે વર્ણવો. ૧૪

અથવા

૧ માનવ અને પર્યાવરણના સંબંધો પ્રકૃતિ પ્રભાવવાદના સંદર્ભમાં સમજાવો. ૧૪

૨ સ્થળાંતર એટલે શું ? સ્થળાંતરના જુદા-જુદા પ્રકારો વિગતે જણાવો. ૧૪

અથવા

૨ વસ્તીની ગીચતા એટલે શું ? વસ્તી વિતરણને અસર કરનારા વિવિધ પરિબલોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ શારીરિક લક્ષણોને આધારે દુનિયાની મુખ્ય માનવ જાતિઓનું પરિચય આપો. ૧૪

અથવા

૩ માનવના વિકાસમાં ટેકનોલોજીનો ફાળો વર્ણવો. ૧૪

૪ “આજનો માનવ કુદરતી અંકુશમાંથી મુક્ત થઈ રહ્યો છે.” વિધાનની સમજૂતી આપો. ૧૪

અથવા

૪ માનવના વિકાસમાં વાહનવ્યવહારનો ફાળો વર્ણવો. ૧૪

- ૫ નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) માનવ ભૂગોળ અને અન્ય વિષયશાખાઓ સાથેના સંબંધો
- (૨) ભારતની મુખ્ય આદિવાસી જાતિઓ
- (૩) સંભવવાદ
- (૪) દૂરસંચારના પ્રકારો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are **compulsory**.
- (2) Draw neat diagram wherever **necessary**.

- 1 Describe in detail the meaning and the scope of human geography. 14

OR

- 1 Explain the relationship between man and environment regarding the theory of determinism. 14
- 2 What is migration ? Give the different types of migration in detail. 14

OR

- 2 What is the density of population ? Discuss the various responsible factors affecting the distribution of population. 14
- 3 Give introduction of the world human race according to their anthropological characteristics. 14

OR

- 3 Describe the role of technology on the development of man. 14
- 4 "Today's man is relieved from the nature's control." Explain the statement. 14

OR

- 4 Describe the role of transportation on the development of man. 14
- 5 Write notes : (any **two**) 14
- (1) Relation of human geography to other subject branches
  - (2) Major tribal races of India
  - (3) Possibilism
  - (4) Types of communication.
-